

ÎNCHEIERE

27 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Nicolae Craiu
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova”, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației Obștești „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” împotriva Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă

La 01 februarie 2016, AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 03 septembrie 2015 s-a adresat către ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu o cerere de acces la informație prin care a solicitat să facă cunoștință cu dosarele de achiziție pentru procedurile nr. 1689/14 LP și CPV 4543000-7. Totodată, în cerere a specificat că pentru a evita costuri suplimentare, este dispusă să analizeze dosarele la sediul pârâtei, la o oră și dată convenabilă. La 10 decembrie 2015, a recepționat scrisoarea ÎS „Calea Ferată din Moldova” nr. 150 din 16 octombrie 2015, prin care ultima a comunicat că este dispusă să ofere informația solicitată la orice oră a programului de lucru, de luni până vineri, orele 08.00 – 17.00.

Indică AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” că la 14 decembrie 2015, reprezentanții asociației s-au deplasat la sediul pârâtei pentru a consulta dosarele procedurilor nominalizate, unde au fost întâmpinați de către un angajat al întreprinderii, Ion Briceac, care le-a oferit doar contractul semnat cu agentul economic pentru una din procedurile de achiziție solicitate. Consultând contractul, reprezentantul

asociației a cerut permisiunea lui Ion Briceac de a face o fotocopie a listei de prețuri, având în vedere faptul că era destul de voluminoasă, precum și pentru a asigura veridicitatea informației. Reprezentantul ÎS „Calea Ferată din Moldova” a refuzat de a mai acorda acces la informație, a ridicat contractul oferit spre consultare și a menționat că contractul este problematic și pentru efectuarea fotocopiilor este necesară o cerere repetată.

Susține reclamanta că la 18 decembrie 2015 s-a adresat către pârâtă cu o nouă cerere, reiterând, în temeiul Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, solicitarea de a avea acces la dosarele de achiziție pentru procedurile nr. 1689/14 LP și CPV 4543000-7. La 22 ianuarie 2016 a recepționat răspunsul ÎS „Calea Ferată din Moldova” nr. H-4/87, prin care ultima a comunicat că în conformitate cu Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, petițiile adresate a doua oară nu se reexaminează.

Consideră AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” că pârâta neîntemeiat nu a examinat cererea din 18 decembrie 2015, limitând nejustificat și ilegal accesul la informația de interes public solicitată, prin ce i-a încălcat dreptul constituțional de a avea garantat acces la o asemenea informație. Or, cererea inițială din 03 septembrie 2015 așa și nu a fost examinată, solicitările nefiind satisfăcute, iar a doua adresare a fost înaintată anume la insistența reprezentantului pârâtei, pentru a permite coordonări suplimentare cu conducerea cu privire la furnizarea informației cerute.

Solicită reclamanta recunoașterea încălcării dreptului de acces la informație de către ÎS „Calea Ferată din Moldova” cu obligarea pârâtei de a oferi acces la dosarele de achiziție pentru procedurile nr. 1689/14 LP, CPV 45453000-7, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă, s-a constatat încălcarea dreptului AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” de acces la informație și s-a obligat ÎS „Calea Ferată din Moldova” să furnizeze informația solicitată de AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” prin cererea din 18 decembrie 2015, înregistrată cu nr. 2447 la 22 decembrie 2015.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017, a fost respins apelul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 noiembrie 2016.

Instanțele ierarhic inferioare au conchis asupra încălcării dreptului AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” privind accesul la informație, cererea din 18 decembrie 2015 nefiind o petiție adresată în mod repetat, or, informația n-a fost prezentată în modul solicitat în cererea din 03 septembrie 2015 și anume, în copii de pe actele de interes public.

La 24 iulie 2017, ÎS „Calea Ferată din Moldova” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 07 noiembrie 2016, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului, recurenta a invocat interpretarea în mod eronat a legii de către instanțele ierarhic inferioare, precum și neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Indică ÎS „Calea Ferată din Moldova” că informația solicitată de AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” prin cererea din 03 septembrie 2015 a fost

oferită, fapt confirmat însăși de către intimata-reclamantă în cererea de chemare în judecată. Astfel, prin cererea din 18 decembrie 2015, AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” a cerut repetat acces la dosarele de achiziție pentru procedurile nr. 1689/14 LP, CPV 45453000-7, cererea dată nedeosebindu-se prin nimic de cea din 03 septembrie 2015, cerințele căreia au fost deja satisfăcute. În consecință, cererea din 18 decembrie 2015 a fost calificată ca repetată și potrivit art. 20 din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, petițiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 13 aprilie 2017 redactată integral, a fost expediată în adresa ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 25 aprilie 2017, potrivit scrisorii de însoțire nr. 9273-4 (f.d. 113), fiind recepționată de către recurentă la 25 mai 2017 conform ștampilei aplicate pe scrisoare (f.d. 123).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” la 24 iulie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 11 august 2017, în adresa intimatei AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” a fost expediată copia recursului declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 05 septembrie 2017, AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” a depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC. Indică intimata că ÎS „Calea Ferată din Moldova” duce în eroare instanța de recurs, deoarece în cererea de chemare în judecată este expres menționat faptul că ultima a expediat răspunsul prin care a acordat accesul la informație, însă de facto accesul a fost mimat, cererea formulată la 03 septembrie 2015 nefiind satisfăcută.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile expuse în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, argumentele invocate în recurs referindu-se la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de ÎS „Calea Ferată din Moldova”, precum că prin cererea din 18 decembrie 2015 AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” a solicitat repetat acces la dosarele de achiziție pentru procedurile nr. 1689/14 LP, CPV 45453000-7, solicitări ce au fost deja satisfăcute, cererea dată nedeosebindu-se prin nimic de cea din 03 septembrie 2015, or, reieșind din conținutul ambelor cereri de acces la informație din 03 septembrie 2015 și 18 decembrie 2015, acestea sunt diferite, în ultima fiind indicate argumente și informații noi și anume, că informația solicitată nu a fost oferită, reprezentantul furnizorului motivând că este necesară coordonarea suplimentară cu conducerea.

Astfel, la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 20 din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994 - petițiile adresate a doua oară, care nu conțin argumente ori informații noi, nu se reexaminează, în condițiile în care prima cerere de acces la informație nu a fost examinată de către ÎS „Calea Ferată din Moldova”.

În acest sens, nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii precum că informația solicitată de AO „Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă” prin cererea din 03 septembrie 2015 a fost oferită, fapt confirmat însăși de către intimata-reclamantă în cererea de chemare în judecată, deoarece ultima indică că la 14 decembrie 2015 le-a fost oferit doar contractul semnat cu agentul economic pentru una din procedurile de achiziție cerute, iar la solicitarea permisiunii de a face fotocopii de pe contract, li s-a comunicat că pentru o asemenea solicitare este necesară o cerere repetată, motiv din care s-a adresat la 18 decembrie 2015 cu o nouă cerere.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎS „Calea Ferată din Moldova” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Luiza Gafton